

Kulturell veiviser – Mexico

Dette heftet er ment som en kulturell «veiviser» der du vil få et innblikk i noen av de kulturelle forskjellene som eksisterer mellom Mexico og Norge. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra tidligere utvekslingselever har vi sett behovet for mer og tydeligere informasjon om hva du har i vente det kommende året. Mexico er svært annerledes enn Norge, og det kan være krevende å tilpasse seg den mexicanske kulturen.

Dette heftet tar utgangspunkt i tre ulike teorier/modeller eller tilnærminger for å forklare de kulturelle forskjellene som eksisterer. Den første delen tar for seg **Hofstedes kulturelle dimensjoner** og vi sammenligner Norge og Mexico med utgangspunkt i disse dimensjonene. Videre tar vi utgangspunkt i en undersøkelse gjort i ulike land «**Cultural Detective**» der landenes grunnleggende verdier er blitt kartlagt. Hvis du tar deg litt tid til å se på og sammenligne disse, kan det hjelpe deg å bedre forstå hvorfor nordmenn og mexicanere oppfører seg og reagerer ulikt i ulike situasjoner som oppstår i hverdagen. Siste del av dette heftet tar for seg **ulike kommunikasjonsstiler**. Også her er det et markant skille mellom det som er typisk norsk og typisk mexicanske.

Vi håper at denne informasjonen kan være med på å hjelpe deg til å skape et mer helhetlig inntrykk av Mexico og mexicanere, og deres handlemønstre, og forberede deg på det du vil møte. I tillegg ønsker vi å gjøre deg oppmerksom på ting som du selv vil si og gjøre som fra et mexicansk perspektiv vil anses som veldig merkelig, eller til og med uforståelig.

Les gjerne den generelle informasjonen i heftet «Kultur og tilpasning» først, for så å se nærmere på Mexico, og forskjellene mellom norsk og mexicansk kultur. Les også godt gjennom materialet du får fra AFS i Mexico slik at du i størst mulig grad er forberedt på det som venter som utvekslingselev.

Husk AFS-mottoet «It's not good, it's not bad – it's just different». Med dette som utgangspunkt, er det lettere å møte en annerledes og fremmed kultur uten å dømme, og uten å bli for motløs over forskjellene.

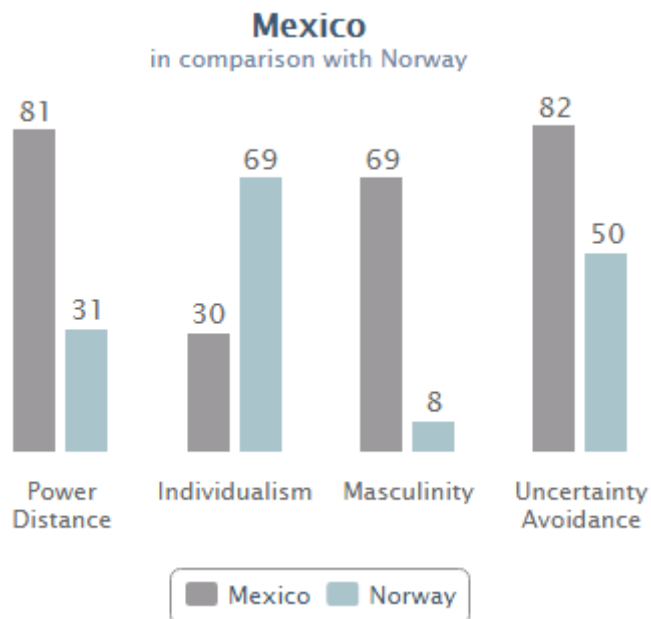
Hofstedes dimensjoner

Geert Hofstede er professor i organisasjonspsykologi og har i nærmere 40 år arbeidet med møtet mellom kulturer. På 70- og 80-tallet utviklet han en modell for å identifisere skillet mellom kulturer, og ser på i hvilke spørsmål eller forhold misforståelser og konflikter kan komme til å oppstå når mennesker frem to ulike kulturer møtes.

Hver dimensjon er en glidende skala mellom to ytterpunkter, og de ulike nasjonale kulturene plasserer seg langs disse skalaene. To nasjonalkulturers plassering langs den respektive skalaen kan siden sammenlignes for å identifisere hvor store forskjeller, og dermed potensielle misforståelser/konflikter, som finnes.

Hvis vi tar utgangspunkt i modellen utviklet av Geert Hofstede, kan vi få et godt innblikk i hva det er som ligger til grunn for og styrer den mexicanske og den norske kulturen.

Du kan lese mer om Hofstedes teori/modell i informasjonsheftet «Kultur og tilpasning».

kilde: <http://geert-hofstede.com/Mexico.html>

Sammenligning, Norge – Mexico

Som vi kan se av grafene over, skårer Norge og Mexico veldig ulikt på flere aspekter ved de grunnleggende kulturelle dimensjonene. Disse forskjellene kan gi grobunn for kultursjokk og kulturbaserte konflikter. Under vil vi ta for oss hver enkelt dimensjon og se nærmere på noen utfordringer knyttet til forskjellene mellom Norge og Mexico.

Maktdistanse

Denne dimensjonen handler om at alle individer i alle samfunn ikke er like - den uttrykker holdningene kulturen har til ulikhetene som eksisterer mellom mennesker i et samfunn. Maktdistanse defineres som i den grad mennesker (både de med høy og de med lav rang) i en kultur forventer og aksepterer at makt er distribuert ulikt.

Som vi kan se av grafen skårer Mexico høyt på denne dimensjonen, mens Norge skårer lavt.

Der man i Norge er opptatt av likhet mellom alle mennesker, aksepterer og verdsetter mange i Mexico hierarki og ulikheter mellom mennesker. Det at noen har høyere posisjon i hierarkiet krever ingen nærmere forklaring eller rettferdiggjøring, og de lavere i hierarkiet forventer å bli fortalt hva de skal gjøre av dem over dem i systemet. For nordmenn står likeverd og like rettigheter sterkt, og nordmenn misliker kontroll fra høyere instanser. Dette står i sterk kontrast til det mexicanske systemet hvor mange forventer og aksepterer maktmisbruk fra dem med høyere rang. Med norske øyne anses dette som uakseptabelt, mens det i Mexico er en vanlig del av hverdagen.

Mens mexicanere tilpasser seg formelle autoriteter og sanksjoner, krever nordmenn at alle skal ha lik stemme, og bli hørt. Norske ungdommer forventer å kunne ytre sin mening og å få ta del i avgjørelser som omhandler dem. I Mexico forventes det derimot at ungdommer innretter seg etter autoriteter, som for eksempel lærer eller vertsførelde, og de vil reagere sterkt hvis ungdommer forsøker å si de voksne imot, protesterer eller stiller spørsmål ved beslutningen som er tatt. Hvor norske ungdommer for eksempel forventer at de skal kunne få

ta del i avgjørelser som omhandler dem i familielivet, vil mexicanere forvente at de innretter seg etter det som er blitt bestemt for dem av voksne. Dette gjelder ofte også i tilfeller der mange vil være enig i at ungdommen faktisk «har rett». Mange vertsforeldre, lærere og andre voksne vil ikke akseptere å bli sagt imot. Det er med andre ord ikke vanlig å ta med ungdommer på råd, og man får ikke nødvendigvis være med å diskutere, selv ikke i saker som angår en selv.

I ulike situasjoner vil disse kulturelle forskjellene mellom Norge og Mexico kunne føre til misforståelser eller konflikt. I en situasjon hvor en norsk ungdom velger å si imot, eller ifra, til en mexicansk voksen basert på at man ønsker å bli hørt, vil denne oppførselen kunne bli oppfattet som respektløs og frekk. Om en mexicansk ungdom velger å nikke og smile og si ja, når han eller hun egentlig har en helt egen mening, vil det for nordmenn kunne være kilde til stor frustrasjon ettersom man som oftest venter seg et «ærlig» og direkte svar på spørsmålet.

Individualisme versus kollektivism

Det grunnleggende fokuset i denne dimensjonen er i hvilken grad individer er sterkt eller svakt knyttet til andre medlemmer av samfunnet. Det har å gjøre med om menneskenes selvbilde defineres med et «jeg» eller et «vi». I et individualistisk samfunn vil menneskene ta vare på seg selv og sin nærmeste familie. I et kollektivistisk samfunn vil menneskene tilhøre spesifikke «inn-grupper» som tar vare på hverandre i bytte mot lojalitet mot gruppen.

Som grafen illustrerer skårer Mexico lavt, mens Norge skårer høyt på denne dimensjonen.

I Mexico vil mange være opptatt av å oppføre seg i tråd med gruppens interesser og ivareta disse, mens mange nordmenn er mer opptatt av individuelle mål, og at man skal kunne uttrykke og kjempe for egne meninger. Dette vil fra et mexicansk perspektiv kunne ses som negativt, ettersom det handler om å fremme seg selv, i stedet for å tenke på hva som er best og mest riktig for gruppen som helhet.

I Mexico vil hvordan man behandles av andre ofte styres av gruppen du tilhører. Lojalitet til gruppen er svært viktig, og vil overstyre de fleste andre sosiale regler. Om man ikke tilhører gruppen, kan man oppleve å bli behandlet dårligere enn andre, og nærmest bli fryst ut. Nordmenn er som tidligere nevnt opptatt av likhet og likeverd, og ettersom det er langt mindre akseptabelt etter norsk standard å favorisere sine egne, vil det kunne være vanskelig å forstå hvordan ulike grupper står i forhold til hverandre i samfunnet, og hvordan man skal forholde seg til ulike grupper.

Maskulinitet versus femininitet

En høy skår på denne dimensjonen, maskulinitet, indikerer et samfunn som drives av konkurranse, måloppnåelse og suksess, hvor suksess defineres av å vinne eller være best – et verdssystem som starter på skolen og følger en gjennom arbeidslivet. En lav skår på denne dimensjonen, femininitet, indikerer at den dominante verdien i samfunnet er å bry seg om andre og å ha god livskvalitet. Et feminint samfunn er et samfunn der livskvalitet er tegnet på suksess, hvor man ikke skal skille seg ut frem mengden, for det blir lett sett ned på. Det avgjørende aspektet i denne dimensjonen er hva som motiverer folk, om man ønsker å være best (maskulin) eller om man ønsker å like hva man gjør (feminin).

Som det nest mest feminine landet i verden (etter Sverige), er det tydelig at norske verdier fort kan komme i kontrast med de fleste andre land. Ut fra grafen ser man tydelig at det er et stort gap mellom Norge og Mexico.

Nordmenn er opptatt av at man skal ha likhet, og at man skal være på likt nivå som andre, man skal ikke tro at man er bedre enn andre, og man skal heller ikke tydelig vise det om man gjør det bra (jfr. Janteloven). Nordmenn blir ikke belønnet verken sosialt eller materielt om man er bedre enn andre, mens man i Mexico fremheves og verdsettes om man anses som best.

Usikkerhetsunngåelse

Dimensjonen for usikkerhetsunngåelse omhandler måten samfunnet håndterer det faktum at fremtiden er usikker. Skal vi forsøke å kontrollere fremtiden, eller skal vi bare «la den komme og se hva som skjer»? En slik usikkerhet eller tvetydighet bringer med seg angst, og ulike kulturer har lært å håndtere denne angsten på ulike måter. I hvilken grad et samfunns medlemmer føler seg truet av slike tvetydige eller ukjente situasjoner, og i hvor stor grad de har valgt å skape tro om, og institusjoner som forsøker å unngå eller kontrollere disse, reflekteres i skåren man får på usikkerhetsunngåelse.

Mexicos verdi på denne skalaen er langt høyere enn den norske, og mange mexicanere vil således prioritere å minimere usikkerhet for fremtiden. Mennesker fra land med høy skår på denne skalaen vil kunne fremstå som nærmest overtroiske for nordmenn, med rigide mønstre og tradisjoner som må følges, og liten toleranse for uortodokse tanker, nyvinninger og ideer. Regler er til for å følges (selv om de ikke later til å fungere), og det er viktig å jobbe hardt for å unngå å sette seg selv i en usikker posisjon.

Verdigrunnlag: Norge – Mexico

Denne delen av veiviseren er basert på forskning og studier gjort i ulike land, der målet har vært å samle inn data om hvilke verdier som settes høyt i forskjellige kulturer. Dataene har blitt samlet inn i kulturen som er representert – for eksempel er dataene om Norge samlet inn i Norge av nordmenn, og målet har vært å skape en «kulturell profil» for hvert enkelt land.

Verdiene representerer holdninger som man i den gitte kulturen anser som positive.

Verdier er med å bestemme hva vi gjør og hvordan vi gjør det. De anses som riktige, og er noe man er født inn i. Noen av verdiene er vi bevisst på og snakker åpent om i samfunnet, mens andre verdier er ubevisste. Derfor legger man ofte ikke merke til hvilke verdier som er viktig for en, før man møter noen som verdsetter andre verdier. De kulturelle verdiene beskriver et samfunn som helhet, men det er mange individuelle forskjeller som påvirker enkeltindividers oppførsel. Det er ikke slik at alle i hvert land vil oppføre seg på samme måte, og en persons kultur avhenger av mer enn bare den generelle kulturen i landet. Man skal derfor være forsiktig med å dra alle over en kam, og si at man vet akkurat hvordan en person vil reagere eller føle om noe. Det er også viktig å huske på at de fleste kulturer har en ideell verdi, og en reell verdi. Det er noe vi "liker å si at vi har", og dette kan være annerledes enn hva vi faktisk har. Samtidig kan disse verdiene hjelpe oss til å forstå et samfunn litt bedre og gjøre deg bedre forberedt til å møte og bli kjent med en ny kultur.

På siste del av hver verdi står det «det negative aspektet...». Det som står etter er eksempler på ting som utlendinger kan oppfatte som negativt ved verdien.

Viktige mexicanske verdier

Mexico er et enormt land, og er som verdens 14. største land omtrent like stort som Frankrike, Spania, Tyskland, Italia og Storbritannia til sammen. Med om lag 122 millioner innbyggere er Mexico også verdens 11. mest folkerike land. Det er dermed naturligvis enorme forskjeller mellom de ulike delene av Mexico og mellom ulike etniske og sosioøkonomiske grupper i befolkningen, og mellom by og land. Det har bodd mennesker i Mexico i kanskje 18000 år, og flere store indianer sivilisasjoner hadde hovedsete i Mexico – deriblant aztekerne, mayaene, teotihuacán og olmekerne. Landets kultur er i stor grad formet av de 56 ulike innfødte kulturene som holder til i landet. I tillegg merker man tydelig innflytelsen fra tiden som spansk koloni, da Mexico utgjorde en del av Nueva España fra 1520-tallet. Dette ser man både i arkitektur, og man opplever det gjennom den katolske kirkens innflytelse i landet. I moderne tid har innflytelsen fra nabolandet USA også preget utviklingen i landet og kulturen.

- **Familie og relasjoner:** Familien og ens nære relasjoner er kjernen i det mexicanske samfunnet, og mange mexicanere definerer seg selv ut fra familie og venner. Familien gir en stabilitet, sikkerhet og støtte, både i økonomisk, følelsesmessig og sosiale forstand. Familiekonseptet innbefatter også den utvidede familie, og dette gir den enkelte et intrikat nettverk av direkte og indirekte forhold, basert på lojalitet og tillit – verdier som settes svært høyt i det mexicanske samfunnet. Å opprette tillitsforhold er svært viktig, både sosialt og profesjonelt, for å få andre til å føle seg vel, og for at man skal nå sine egne mål. Mange utvekslingselever opplever at det er mange familiesamlinger for at du skal få møte den utvidede familien, og det er viktig å vise seg fra sin beste side på disse og huske å hilse på alle som er tilstede. Det negative aspektet av denne verdien er nepotisme, altså at de som kjenner eller er i familien med noen får fordeler andre ikke kan få. Det kan også bidra til at de som har «gode» nettverk får posisjoner i samfunnet de ikke nødvendigvis har gjort seg fortjent på basert på deres handlinger eller evner.
- **Kontekstuell og indirekte kommunikasjon:** En stor del av kommunikasjonen mexicanere imellom skjer ikke-verbalt, blant annet gjennom kroppsspråk. Kroppsspråket påvirkes av, og viser, forholdet og grad av tillit mellom dem som kommuniserer, og deres sosiale status. Kommunikasjonen vil også påvirkes av miljøet rundt, hvem som er tilstede, og hvorvidt det er en offentlig eller privat samtale. Verbal kommunikasjon vil ofte kjennetegnes av at man «går rundt grøten» og først etter å ha snakket lenge kommer til hovedpoenget, som knytter alt som er blitt sagt sammen. Som nordmenn vil man ofte føle at man får masse bakgrunnsinformasjon, uten at mexicaneren kommer til poenget. Ettersom det å komme til enighet og forholdet til andre er så viktig i Mexico, foretrekkes det som regel å gå forsiktig frem, og å forsøke en diplomatisk tilnærming dersom det oppstår uenigheter. Mange vil også prøve å unngå å si «nei» eller vise at de ikke forstår hva man mener i det lengste. Det negative aspektet ved dette er at mexicanere kan fremstå uærlige eller skape forvirring ettersom de ikke sier direkte hva de mener, eller dersom de ønsker å unngå å si noe negativt. Ofte vil kritiske spørsmål bli møtt med taushet eller ved å begynne å snakke om noe annet, og for mange mexicanere vil dette være en måte å si at de ikke har et godt svar. Direkte konfrontasjon er vanskelig å forholde seg til for mange mexicanere, og en del vil reagere veldig defensivt eller aggressivt på dette.
- **Sosial posisjon:** Ens sosiale, kulturelle og økonomiske posisjon i samfunnet er avgjørende for i hvilken grad man oppnår sine mål og hvilke muligheter en har til å komme opp og frem i samfunnet. Denne posisjonen avgjøres av en rekke faktorer, deriblant familiebakgrunn, utdanning, økonomi, vennskap, tittel, hudfarge og alder. Mexicanske ungdommer er ikke vant med like mye frihet og selvstendighet som norske ungdommer, så snakk gjerne med vertsfamilien din om hvilke forventninger de har til deg og hvilke regler som

gjelder i familien. De med høy posisjon i samfunnet vil som regel opprettholde denne og holde avstand til dem lavere i hierarkiet. Det negative aspektet med denne verdien er ulikhet og urettferdighet. Dette aksepteres og forventes på en helt annen måte av mexicanere, enn tilfellet er for eksempel i Norge.

- **Tradisjon:** Tradisjoner bidrar til stabilitet og er et viktig vern for kulturell og nasjonal identitet. Med tradisjoner menes her blant annet feiringer og markeringer av ulike slag, og på ulike nivåer i samfunnet. I tillegg er dagliglivets rutiner og formelle og uformelle regler en viktig del av de mexicanske tradisjonene. Å forholde seg til tradisjoner er en viktig del av det å opprettholde samfunnet og dets strukturer og balanse. På arbeidsplasser vil de fleste arbeidstagere forvente at dem over dem i systemet gir beskjed om hva de skal gjøre, noe man også vil oppleve at forventes av en som utvekslingselev på skoler og i mange vertsfamilier. Det negative aspektet med tradisjonsbundethet er motstand mot det nye og ukjente.
- **Selvforsvar/Selvhevdelse:** Denne verdien kan beskrives som viktigheten av å beskytte og forsvare interessene og verdiene til en selv og ens nærmeste. Dette forklares også som en måte mexicanere viser stolthet over hvem man er, og hva man har og gjør. Det negative aspektet ved dette er at mange mexicanere kan fremstå som selvsentrerte og lite forståelsesfull for andres problemer og utfordringer. Stoltheten som fører til selvforsvar og selvhevdelse, vil ofte føre til at mexicanere har et sterkt ønske om å «redde ansikt» og unngå vanskelige situasjoner, og en del vil kunne oppleve dette som at de er lite villige til å hjelpe eller samarbeide.

Viktige norske verdier

Gjennom vikingtid, fredstid, svartedauden, unionstid og fattigdom har Norge vokst frem til å nå være et av verdens rikeste land – godt beskrevet som en lottovinner. FN har rangert Norge som verdens beste land å bo i de siste årene, og det ser ut som at dette vil være de neste årene også. Samtidig har nordmenn hatt en tendens til å bli som lottomillionærer flest; mye vil ha mer, og nordmenn er ikke alltid så lykkelige som rikdommen skulle tilsi. Vår historie har formet oss til det samfunn vi er og de verdier vi verdsetter i dag.

- **Et liv i pakt med naturen:** Det er typisk norsk å ta vare på naturen. Denne verdien er en av de mest distinktive for nordmenn, vårt ønske om å leve i pakt med naturen. Mens andre nasjoner gjerne fremhever flotte bygninger og monumenter, er det naturen nordmenn fremhever når de snakker om landet sitt. Naturen er en viktig del av den norske identiteten. Det er en drøm for de fleste å eie en hytte på fjellet eller ved vannet. $\frac{3}{4}$ av nordmenn er aktive i naturen, enten via turer, eller ski om vinteren. Blant annet er det viktig for nordmenn å bruke naturen til å få «fred og ro». Det negative aspektet ved denne verdien kan være at nordmenn oppfattes som irrasjonelle idealister og som at de driver med en ekstrem form av naturtilbedelse. Et eksempel kan være hvordan nordmenn tar ferie på en måte som ikke lar «noe» stå i veien for ferien.
- **Ærlighet:** I Norge forventes det at man er ærlig med, og har gjensidig tillit til, hverandre. Det forenkler interaksjonen mellom mennesker at man antar at alle er ærlige – både mellom venner, familie, bekjente, naboer osv. Det negative aspektet ved denne verdien er at nordmenn lett kan oppfattes som naive, og at de tror for godt om de andre rundt seg. Dette baserer seg på at nordmenn forventer at menneskene rundt dem er ærlige. Og det finnes utallige historier om nordmenn som lures trill rundt av uærlige «utlendinger». Nordmenn er selvbevisste på akkurat dette området, og vet at de blir sett på som naive i mange sammenhenger.

- **Omsorg:** Det er viktig for nordmenn å vise omsorg for de som trenger det. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom den velutviklede velferdsstaten, og gjennom de store hjelpepakkene som gis frem den norske stat til utviklingsland. Mange andre land har en utviklende velferdsstat svekket den individuelle deltakelsen i å hjelpe andre i nød, men i Norge blir ikke personlig involvering sett på som negativt. Villigheten til å bry seg og delta ser man også blant annet i dugnadsånden som finnes i Norge. Det negative aspektet ved denne verdien kan være overbærenhet, altså at det oppleves som om staten får for mye å si, og at det oppleves som en invasjon av privatlivet. Dette ses også i internasjonale fredsmeklingssituasjoner, hvor Norge har vært aktivt med, det oppleves noen ganger for andre som om vi forsøker å på pakke dem en norsk livsstil og levemåte, og det faller sjelden i god jord.
- **Rettferdighet:** Norge har gjennom historien hatt en mindre forskjell mellom fattig og rik enn mange andre land. Til dags dato er rettferdighet og likestilling for alle viktig. Dette ses tydelig gjennom den høye graden av kjønns-, økonomisk og sosial likhet som eksisterer i det norske samfunnet. Det negative aspektet ved denne verdien er at det kan oppfattes som at man er selvgod eller selvrettferdig. Å forvente samme standard frem andre, blir ikke alltid godt mottatt
- **Selvtilstrekkelighet:** Siden Norge fikk sin frihet i 1905, er det som er norsk veldig viktig for nordmenn. Oljepengene har gitt Norge en mulighet til å klare seg selv- og gjort det med glans! Nordmenn er også opptatt av at de er «annerledes» enn andre. Selv om det er høy levestandard i Norge, understrekes nordmenn at de liker det enkle, usofistikerte livet, som kommer til uttrykk typisk gjennom at alle skal være like og ikke velte seg i luksus. Det negative aspektet ved denne verdien kan være isolasjon, og ideen om at Norge er annerledes kan oppfattes som at vi vil være bedre enn andre og skille oss ut frem resten av verden.

Hvis vi ser på de norske og de mexicanske verdiene sammen, blir det tydelig at det som styrer det norske og det mexicanske samfunn ligger langt frem hverandre. Verdiene og de ulike kulturenes syn på dem, vil være svært ulike. Jo mer man som nordmann vet om egen kultur og hvorfor vi tenker som vi gjør, jo lettere blir det i møtet med den mexicanske kulturen, fordi vi vil kunne forstå hvorfor vi reagerer på det mexicanere gjør. Om vi i tillegg er klar over hvilke verdier mexicanerne legger til grunn for å reagere som de gjør, vil møtet med nye og ulike situasjoner bli lettere å håndtere og akseptere.

Kommunikasjonsstil - norsk versus mexicansk

Mitchell Hammer har utviklet en modell for interkulturelle konfliktstiler, som i stor grad omhandler hvordan mennesker frem ulike kulturer har ulike preferanser når det kommer til kommunikasjon i konfliktsituasjoner. Utgangspunktet til Hammer er at mennesker frem ulike land har ulike preferanser for hvordan man foretrekker å kommunisere, og hvordan det er akseptert å kommunisere. Preferansene er påvirket av landets kultur.

Hammer har valgt å ta utgangspunkt i at mennesker foretrekker å enten bruke **direkte eller indirekte kommunikasjon** for å løse konflikter. Direkte kommunikasjon handler enkelt sagt om å uttrykke/si det man faktisk mener tydelig, mens indirekte kommunikasjon handler om å prøve å uttrykke det man egentlig mener via «omveier».

I tillegg skiller Hammer mellom å foretrekke å være **emosjonelt (følelsesmessig) ekspressiv eller tilbakeholden** i kommunikasjonen. Denne siste delen kan ses i sammenheng med preferanse for å uttrykke emosjoner non-verbalt (kroppsspråk, øyekontakt, fakter etc.) i kommunikasjon med andre. Selv om modellen opprinnelig er utviklet for å skille mellom ulike kommunikasjonsstiler i konflikt er den likevel representativ for den generelle kommunikasjonen mellom mennesker i ulike kulturer.

De ulike kommunikasjonspreferansene er satt sammen til fire ulike krysskulturelle kommunikasjonsstiler i konflikt. Disse er:

	Emosjonelt tilbakeholden	Emosjonelt ekspressiv
Direkte kommunikasjon	Diskusjonsstil	Engasjementsstil
Indirekte kommunikasjon	Tilnærmingsstil	Dynamisk stil

Av disse kategoriene, er Norge og den norske kulturen preget av diskusjonsstilen, mens man i Mexico ofte velger engasjementsstilen. Disse to ulike stilene vil derfor utdypes nærmere.

Diskusjonsstilen

Diskusjonsstilen beskriver en tilnærming til kommunikasjon som vektlegger å være verbalt direkte i kommunikasjonen, samtidig som man er tilbakeholden med å vise emosjoner, og å bruke kroppsspråket til å kommunisere det man føler. Man holder seg til fakta, og er presis i ordbruk; «Si hva du mener og men det du sier». Denne typen kommunikasjonsstil anser emosjonelle uttrykk i diskusjonen som potensielt farlig og forstyrrende for kommunikasjonen. Man ønsker at samtalen/diskusjonen skal fokusere på objektive fakta, og ikke være full av personlige følelser.

Fordeler med denne stilen: konfronterer problemer, saklige argumenter, rolig atmosfære

Ulemper sett av andre med ulike stil: vanskelig å «lese mellom linjene», fremstår logisk men ufølsom, virker ukomfortabel med emosjonelle argumenter

Land som har en kultur typisk preget av diskusjonsstilen er for eksempel:

USA, Canada, Storbritannia, Sverige, **Norge**, Danmark, Tyskland, Australia og New Zealand.

Tilnæringsstilen

Tilnæringsstilen vektlegger en indirekte kommunikasjonstilnærming for å håndtere uenigheter. I tillegg foretrekker individer med denne stilen å holde emosjoner og non-verbal kommunikasjon til et minimum, eller hvert fall veldig kontrollert. Denne stilen vektlegger tvetydighet og «tåkelegging» i språket for å kontrollere at diskusjonen ikke «kommer ut av kontroll». Å forholde seg rolig og avbalansert er avgjørende for dem med denne stilen, fordi de mener at å vise emosjoner og sterke følelser åpenlyst kan påvirke den mellommenneskelige harmonien. Indirekte kommunikasjon, bruk av historier og metaforer, å bruke tredjeparter for å kommunisere ubehag og å minimere konfliktnivået mellom partene, er typisk for dem med akkomodasjonsstil.

Fordeler med denne stilen: tolker og ser ulike meninger i tvetydige beskjeder, kan håndtere emosjonelle uttrykk, sensitiv for motpartens følelser

Ulemper sett av andre: problemer med å uttrykke egne meninger, virker uinteressert og uærlig, vanskelig å gi gode detaljerte forklaringer

Land som har en kultur typisk preget av akkomodasjonsstilen er for eksempel:
Mexico, Costa Rica, Peru, Kina, Japan, Thailand, Indonesia, Malaysia

Med tanke på at nordmenn har en tilbøyelighet til å velge diskusjonsstilen, mens mexicanere velger tilnæringsstilen til konfliktløsning, kan det være lett å forstå at kommunikasjon og konfliktløsning mellom individer fra de ulike kulturene kan være utfordrende. Der hvor nordmennene ønsker å forholde seg til rene klare fakta, vil man i Mexico lete etter meningen som ligger mellom linjene. Nordmenn kan lett oppfattes som ufølsomme og rigide, mens mexicanere oppleves som unnvikende og lite interessert i å komme til enighet. I konfliktsituasjoner er det derfor lett for å ende opp mer å såre motparten og å misforstå intensjonene. Dersom du er klar over at mexicanere og nordmenn har ulike preferanser når det kommer til kommunikasjonsstil kan det hjelpe deg når vanskelige situasjoner oppstår, og du vil lettere kunne tilpasse deg og forstå hvordan motparten tenker.

Avslutning

Husk at de kulturelle forskjellene som forklares i teoriene/modellene presentert her, er generelle tendenser. Det er viktig å presisere at det også finnes store individuelle forskjeller mennesker imellom. Likevel vil det være slik at et flertall av mexicanere og nordmenn vil kunne si seg enig i beskrivelsene gitt over når det gjelder hva som er typisk mexicansk og norsk. Vi håper at denne veiviseren kan hjelpe deg å unngå noen fallgruver i møtet med den mexicanske kulturen og gjøre deg bedre rustet til et utvekslingsår i Mexico.

Lykke til!